

مقایسه نمره کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان تک‌زبانه و دو‌زبانه

زهرا عارفیان^{۱*}، پروانه دهنادی^۲

دریافت: ۱۳۹۸/۰۱/۲۳ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: امروزه به ندرت می‌توان کشورهای را سراغ داشت که حداقل بخش کوچکی از جمعیت آن به دو یا چند زبان تکلم نکنند، هم اکنون حدود چهار هزار زبان گوناگون تخمین زده می‌شود. هدف پژوهش حاضر، مقایسه یادگیری انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه (فارسی و ترکی زبان) و تک‌زبانه (فارسی زبان) پرداخته شده است.

مواد و روش: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و ماهیتاً توصیفی و از نظر روش شبه آزمایشی و از نوع علی-مقایسه‌ای می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، دانش‌آموزان دختر نمونه پایه هفتم منطقه ۱۵ شهر تهران می‌باشد. از بین دانش‌آموزانی که از طریق مصاحبه به زبان ترکی، دو زبانه تشخیص داده شدند ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردیدند. نمرات زبان انگلیسی این دانش‌آموزان، میانگین نمره کتبی میان نوبت و نوبت اول آنان می‌باشد. ۳۰ نفر دیگر از بین دانش‌آموزان تک‌زبانه (فارسی‌زبانان) نیز به همین روش (نمونه‌گیری تصادفی ساده) انتخاب گردید. نمره انگلیسی این دانش‌آموزان نیز به صورت میانگین میان نوبت و نوبت اول محاسبه گردید.

یافته‌ها: نتایج آزمون آماری t مستقل انجام شده بر روی میانگین نمرات زبان انگلیسی در دانش‌آموزان ترک زبان نسبت به دانش‌آموزان فارسی زبان توسط نرم‌افزار آماری SPSS نشان می‌دهد که با وجود برابر نبودن میانگین و انحراف معیار این دو گروه از دانش‌آموزان، با توجه به آماره $t=1/392$ اختلاف مثبت معناداری در نمرات کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان و فارسی‌زبان وجود ندارد. لذا فرضیه تحقیق، مورد تأیید قرار نگرفت.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که این پژوهش روی دانش‌آموزان مدرسه نمونه دولتی انجام گرفته است، سطح نمرات زبان انگلیسی همه دانش‌آموزان بالا می‌باشد و به همین دلیل تفاوت معنی‌داری در نمرات کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک زبان و فارسی زبان وجود ندارد؛ اما اگر این پژوهش در مدارس عادی و با سطح نمرات متفاوت انجام گیرد به نظر می‌رسد که تفاوت معنی‌داری در نمره کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان و فارسی‌زبان وجود داشته باشد.

کلید واژه‌ها: دانش‌آموزان تک‌زبانه، دو‌زبانه، نمره کتبی انگلیسی

فصلنامه جامعه‌شناسی فرهنگی، دوره یکم، شماره یکم، صص ۲۲-۱۳، بهار ۱۳۹۸

آدرس مکاتبه: تهران، دبیرستان نمونه دولتی شهید بینایی منطقه ۱۵

Email: Zahraarefiyan19@gmail.com

^۱ دبیر زبان انگلیسی دبیرستان شهید بینایی شهر تهران منطقه ۱۵، تهران، ایران (نویسنده مسئول) Zahraarefiyan19@gmail.com

^۲ مدیر دبیرستان نمونه دولتی شهید بینایی منطقه ۱۵، تهران، ایران.

مقدمه

امروزه دوزبانگی و حتی چندزبانگی یک امر رایج است و تقریباً به ندرت می‌توان کشوری یافت که لاقبل بخش کوچکی از جمعیت آن به دو یا چند زبان تکلم نکنند. در بسیاری از کشورها علاوه بر زبان مادری یا زبان رسمی آموزشی، زبان‌های دیگر، لهجه‌ها و گویش‌هایی نیز وجود دارد.

این موضوع یعنی دوزبانگی روی یادگیری و آموزش افراد آن جامعه تأثیر بسیاری دارد. با توجه به این تأثیر، در پژوهش حاضر به مقایسه یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دو زبانه (فارسی و ترکی) و تک‌زبانه (فارسی) پرداخته و میزان یادگیری انگلیسی در این دو گروه ارزیابی می‌گردد. در دانش‌آموزان دوزبانه، زبان مادری آن‌ها ترکی و زبان دوم آن‌ها فارسی می‌باشد که این زبان را در آموزش‌های مدرسه فرا گرفته‌اند. زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجی این دانش‌آموزان می‌باشد و در اصل سومین زبانی است که یاد می‌گیرند. اهمیت زبان انگلیسی در زندگی امروزی بر کسی پوشیده نیست زیرا برای استفاده از فناوری‌های جدید، افراد به یادگیری این زبان نیاز اساسی دارند.

زبان یک سیستم قراردادی منظم از آواها یا نشانه‌های کلامی یا نوشتاری بوده که توسط انسان‌های متعلق به یک گروه اجتماعی یا فرهنگی خاص برای نمایش و فهم ارتباطات و اندیشه‌ها به کار برده می‌شود. زبان مجموعه‌ای نظام‌مند از نشانه‌های اختیاری و قراردادی است که همچون نهادی اجتماعی برای برقراری ارتباط به کار می‌رود. به عبارتی زبان پدیده‌ای ذهنی است که به صورت گفتار و نوشتار یا اشاره تجلی می‌یابد.

سنت‌گرایان معتقدند که الگوی اشاره و نوشتار بر گفتار تقدم دارد. دوزبانگی پدیده‌ای است جهانی که در اکثر کشورهای جهان وجود دارد و عبارت از حالتی است که

فرد به زبان دیگری غیر از زبان مادری خود آموزش می‌بیند.

نیلی پور (۱۳۷۱) دوزبانگی یا چندزبانگی را به معنی دانستن و به کار بستن دو یا چند زبان متفاوت می‌داند که فرد برحسب مورد برای نیازهای ارتباطی خود استفاده کند. نیلی پور (۱۳۷۱) در این زمینه می‌گوید: «که فرد دوزبانه به کسی گفته می‌شود که می‌تواند به دو یا چند زبان تکلم کند که به درجات مختلف از لحاظ نظام‌های آوایی واژگانی و دستوری متفاوت باشند.» دوزبانگی را می‌توان به دو نوع «دوزبانگی طبیعی یا برابر و دوزبانگی آموزشی یا نابرابر» تقسیم کرد، در نوع اول فرد از آغاز تولد یا سال‌های اول زندگی بدون آموزش رسمی در تماس با دو زبان مختلف قرار می‌گیرد و به طور یکسان و برابر می‌تواند از دو زبان برای هدف‌های ارتباطی خود استفاده کند ولی در دوزبانگی آموزشی فرد پس از فراگیری زبان مادری به دلایل آموزشی یا فرهنگی-اجتماعی با یک‌زبان دیگر تماس پیدا می‌کند و دو زبانه می‌شود.

علاوه بر دو نوع دوزبانگی فوق، پدیده دوزبانگی به صورت مختلفی متجلی می‌شود که برحسب کاربرد و نقش آن‌ها عبارتند از: دوزبانگی مدرسه (زبان دوم فقط در مدرسه کاربرد دارد)، دوزبانگی خانگی (زبان دوم فقط در خانه کاربرد دارد). دوزبانگی شفاهی (آشنایی شفاهی با زبان دوم) و دوزبانگی کتبی و شفاهی (آشنایی به صورت شفاهی با یک زبان و به صورت شفاهی و کتبی به زبان دیگر) و دوزبانگی کامل (آشنایی به صورت شفاهی و کتبی با هر دو زبان).

دست‌اندرکاران تدریس به سهم خود در هر روش که اتخاذ کرده‌اند هیچ‌گاه استفاده از زبان مادری را کنار ننهاده و در یادگیری زبان دوم به دو رویکرد توجه کرده‌اند: یکی رویکرد دستور-ترجمه که این رویکرد بنا را بر استفاده از زبان مادری به خصوص در مراحل اولیه می‌-

بررسی پیشینه‌ی پژوهش و ادبیات نشان می‌دهد که در بعضی رویکردهای آموزش زبان انگلیسی، دانستن زبان مادری و انتقال مثبت یا منفی آن را از اصول اساسی تدریس و یادگیری زبان دوم در نظر گرفته‌اند. در این زمینه پژوهش‌های فراوانی انجام گرفته است که ما در این بخش به بعضی از پژوهش‌های داخل و خارج از ایران می‌پردازیم.

تجربه کسانی که به زبان دوم سخن می‌گویند، تقریباً در تمام دنیا (مثل جهان عرب، آسیا، اروپا و جهان غرب) سرشار از نمونه‌های فراوان از به کارگیری زبان مادری در کلاس زبان دوم است. نوربت فرانسس (۲۰۰۵) با مطالعه آثار زیست‌شناختی و روان‌شناختی، پژوهش‌هایی در زمینه زبان‌آموزی انجام داده است و به این نتیجه رسیده که حذف زبان مادری در کلاس‌های زبان دوم از نظر فیزیولوژیک و روان‌شناختی غیراصولی است و هرگونه یادگیری زبان بیگانه در مراحل بعدی باید بر اساس زبان اول انجام گیرد، به دلیل حذف زبان و نداشتن فرصت برای استفاده واقعی از زبان دومی خارج از کلاس درس، گاه استفاده از زبان مادری به شدت توصیه شده است. زبان مادری برای اهداف ویژه یا در موقعیت‌های خاص زمینه را برای یادگیری زبان دوم فراهم می‌آورد (فریمن، ۱۹۹۷).^۳

مطالعه اولیه در آمریکا درباره کودکان دوزبانه که در خانه به اسپانیایی و در مدرسه انگلیسی صحبت می‌کردند نشان داد که نمره هوش این کودکان بالاتر از هنجارهای آزمون مورد استفاده است. مطالعات سیمونز^۴ و همکارانش در کانادا (۱۹۷۲) نتایج مطالعات قبلی را درباره اثر مساعد دوزبانگی بر هوش تأکید نکرده‌اند.

همچنین نتایج تحقیق میدانی در ایران نشان می‌دهد که استفاده از زبان مادری در کلاس‌های آموزش زبان دوم

گذارد. در رویکرد دوم مثل یادگیری شفاهی زبان، زبان مادری کنار گذاشته می‌شود (براون، ۱۹۹۱).^۱

عوامل مؤثر بر زبان‌آموزی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: یکی عوامل درونی یا روان‌شناختی است که از آن جمله می‌توان ویژگی‌های روانی، هوش و جنسیت را نام برد. دومی تأثیر عوامل بیرونی بر زبان‌آموزی است که این عوامل عبارتند از خانواده (مثل نقش والدین در زبان‌آموزی، فرهنگ خانواده، اقتصاد خانواده)، نقش آموزشگاه (مثل فضای فیزیکی مدرسه) و عوامل آموزش‌دهنده (مثل سطح تجارب و سواد معلم) همه در آموزش و یادگیری زبان دومی بسیار اهمیت دارند. پدیده دوزبانگی و پیامدهای آن متأثر از یک یا مجموعه‌ای از عوامل فوق می‌باشد که بر همدیگر اثرات متقابل دارند و هیچیک از عوامل فوق به تنهایی نقش مؤثری ندارند بلکه ترکیبی از عوامل فوق در یادگیری زبان انگلیسی بسیار مهم و مؤثر است (بول ریک، ۲۰۰۶).^۱

یافته‌های پژوهش یوسفی و سهرابی (۱۳۸۸) را می‌توان تا حدودی به موقعیت‌های دیگر یادگیری زبان که در اصل با وضعیت ما و کشورمان ایران مشابهت دارند، مثل دوزبانگی کردی، دوزبانگی ترکی، دوزبانگی لری، دوزبانگی گیلکی و غیره تعمیم داد و راهبردهای علمی برای آموزش زبان انگلیسی دانش‌آموزان در کشور ارائه نمود.

مطالعه منابع مربوط در کشور خودمان نشان می‌دهد که در این زمینه در حد کافی پژوهش نشده است. از آنجا که ایران از جمله کشورهایی است که از لحاظ دوزبانگی بسیار متنوع است و یادگیری زبان انگلیسی هم به عنوان زبان دوم چندان وضعیت رضایت بخشی ندارد، فلذا به نظر می‌رسد انجام این پژوهش در این زمینه هم ضرورت، تازگی و هم جای تدبیر و تفحص دارد (نیلی پور، ۱۳۷۱).

^۳. Freeman

^۴. Semones

^۱. Brown

^۲. Ulrike

سوم ابتدایی و اول راهنمایی مورد مطالعه قرار داد (یافته- های این پژوهش برتری نسبی کودکان ارمنی‌زبان را نشان داد). مکوندی و همکاران (۱۳۷۴) با مقایسه عملکرد تحصیلی در پایه‌های اول تا چهارم بین دانش‌آموزان یک‌زبانه و دوزبانه به تفاوت معنی‌داری پی بردند؛ که در همه پایه‌ها معدل تحصیلی دانش‌آموزان یک‌زبانه نسبت به دو زبانه بیشتر بوده است.

دیناروند (۱۳۷۲) نشان داد که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوزبانه کمتر و میزان افت تحصیلی آن‌ها بیشتر است. الهام پور (۱۳۷۷) در پژوهشی با مقایسه روند عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دوزبانه و یک‌زبانه شهر اهواز نشان داد که عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان یک‌زبانه سال اول راهنمایی در کلیه پایه‌های قبلی از دوزبانه‌ها به طور معناداری بالاتر است. وی در مطالعه‌ای دیگر تحت عنوان بررسی رابطه دوزبانگی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی مدارس ناحیه یک اهواز با کنترل برخی متغیرهای هوشی و محیطی، به این نتیجه رسید که با کنترل متغیرهای درونی و بیرونی دانش‌آموزان دوزبانه و یک‌زبانه تفاوتی ندارند و تمایل به یادگیری بهتر دوزبانه بر یک‌زبانه است.

پناهی (۱۳۸۴) در پژوهشی که با عنوان بررسی روش نوین در ارتقای انتقال یادگیری از زبان مادری به موقعیت‌های مشابه یادگیری واژگان در زبان دوم انجام داد، نتایج آماری نشانگر این موضوع بود که دانشجویان گروه فارسی در هر چهار آزمون با تفاوت معنی‌داری نسبت به گروه دیگر در هر سه آزمون موفق‌تر بودند.

فیاضی، صحراگرد، روشن و زندی (۱۳۹۳) در پژوهشی تحت عنوان مقایسه‌ی دانش‌آموزان انگلیسی‌زبان دانش‌آموزان دو زبانه‌ی استان خوزستان و دانش‌آموزان یک‌زبانه‌ی استان فارس در مقطع چهارم متوسطه، پس از تجزیه و تحلیل آماری داده‌های جمع‌آوری شده، نتایج به دست آمده، نشان داد که در تقابل با پژوهش‌های دیگری که در این

مؤثر است. در مطالعه‌ای که توسط یوحناپی (۱۳۸۳) درباره یادگیری افعال روان‌شناختی در زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم/سوم توسط فارسی‌زبانان تک‌زبانه و عرب‌زبانان ایرانی دوزبانه مورد پژوهش قرار گرفت که برتری دوزبانه بر یک‌زبانه را نشان داد. لذا معلمان باید به این نکته در آموزش زبان دوم توجه نمایند. او در تحقیق خود چهار شاخص حافظه (یادگیری اولیه، نگهداری، بازشناسی و بازآموزی) را در دو گروه فارسی‌زبان و زرتشتی‌زبان مقایسه کرد به این نتیجه رسید که از لحاظ متغیرهای مورد مطالعه تفاوتی بین دو گروه زبانی وجود ندارد.

نجاریان و مکوندی (۱۳۷۴) با مقایسه هوش دانش‌آموزان مقطع پنجم ابتدایی فارسی‌زبان با عرب‌زبان نشان دادند که بین هوش دانش‌آموزان یک‌زبانه و دوزبانه تفاوت وجود ندارد. باربارا (۲۰۰۷) نشان داد که با وجود اینکه افراد دوزبانه در استعداد زبانی با افراد یک‌زبانه یکسان بودند ولی در پیشرفت تحصیلی به نحو چشمگیری بر آن‌ها سبقت می‌جویند.

مطالعات انجام شده در کانادا نشان داد که دوزبانگی سبب افزایش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌گردد. آن‌ها معتقد هستند مهارت‌های زبان مادری موجب تسهیل یادگیری زبان دوم می‌شود. کندی و یای سینگ (۱۹۹۴) در مطالعه‌ای از زبان محاوره‌ای خانه به عنوان یک متغیر - بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مکزیکی و آسیایی مقیم آمریکا استفاده کردند.

محمی الدین (۱۳۵۳) در تحقیقی به نام ترک زبان بودن والدین و تأثیر آن در یادگیری خواندن و نوشتن کودکان در آزمون درک و فهم معانی واژه‌ها با ۶۰ دانش‌آموز ترک-زبان و ۶۰ دانش‌آموز فارسی‌زبان نشان داد که تفاوتی از لحاظ فهم معانی واژه‌ها بین دو گروه مورد مطالعه وجود دارد (ترک‌زبان‌ها بر فارس‌زبان‌ها برتری داشتند). عارفی (۱۳۵۷) توانایی فهم مطالب خواندنی و معانی واژه‌ها را در دو گروه آذری و ارمنی‌زبان در شهر ارومیه در دو کلاس اول و

جامعه آماری این پژوهش، دانش‌آموزان دختر نمونه پایه هفتم منطقه ۱۵ می‌باشد. از بین دانش‌آموزانی که از طریق مصاحبه به زبان ترکی، دو زبانه تشخیص داده شدند، ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردیدند. نمرات زبان انگلیسی این دانش‌آموزان از میانگین نمره کتبی میان نوبت و نوبت اول آنان محاسبه گردید. ۳۰ نفر دیگر از بین دانش‌آموزان تک‌زبانه (فارسی‌زبانان) به همین روش (نمونه‌گیری تصادفی ساده) انتخاب گردیدند. نمره انگلیسی این دانش‌آموزان نیز به صورت میانگین میان نوبت و نوبت اول محاسبه گردید. مقایسه عملکرد این دو گروه از طریق به دست آوردن t مستقل صورت گرفت که نتایج آن در زیر آورده شده است.

یافته‌ها

فرضیه: میان نمره کتبی زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دو-زبانه (فارسی زبان و ترکی زبان) و یک‌زبانه (فارسی زبان) تفاوت مثبت معنادار وجود دارد

جدول ۱. فراوانی نمرات زبان انگلیسی دانش‌آموزان فارسی زبان

نمره زبان	تعداد	درصد	درصد تجمعی
۱۶	۱	۳/۳	۳/۳
۱۸	۱	۳/۳	۶/۷
۱۹	۱۳	۴۳/۳	۵۰
۲۰	۱۵	۵۰	۱۰۰
جمع کل	۳۰	۱۰۰	

بر اساس نتایج جدول شماره یک: پایین‌ترین نمره زبان دانش‌آموزان فارسی‌زبان شرکت‌کننده در این مطالعه نمره ۱۶ با فراوانی ۳/۳ درصد و بالاترین نمره زبان این گروه ۲۰ با فراوانی ۵۰ درصد می‌باشد

زمینه انجام شده است، بین دوزبانگی و دانش‌واژگانی و دستوری زبان انگلیسی دانش‌آموزان رابطه‌ی معناداری وجود ندارد. البته باید متذکر شد که در بعضی پژوهش‌های اشاره شده فقط به یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان توجه شده است، نه منحصرأ زبان انگلیسی، اما پژوهش حاضر به بررسی رابطه دوزبانه و یک زبانه با یادگیری صرفاً زبان انگلیسی پرداخته است که با مطالعه ادبیات پژوهش در ایران، تاکنون در این زمینه مطالعات کمی انجام گرفته است.

و فرضیه این پژوهش عبارت است از: میان نمره کتبی زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه (فارسی زبان و ترکی زبان) و یک‌زبانه (فارسی زبان) تفاوت مثبت معنادار وجود دارد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و ماهیتاً توصیفی و از نظر روش شبه آزمایشی و از نوع علی-مقایسه‌ای می‌باشد.

جدول ۲. فراوانی نمرات زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک زبان

نمره زبان	تعداد	درصد	درصد تجمعی
۱۸	۲	۶/۷	۶/۷
۱۹	۷	۲۳/۳	۳۰
۲۰	۲۱	۷۰	۱۰۰
جمع کل	۳۰	۱۰۰	

بر اساس نتایج جدول شماره ۲: پایین‌ترین نمره زبان دانش‌آموزان ترک‌زبان شرکت‌کننده در این مطالعه نمره ۱۸ با فراوانی ۶/۷ درصد و بالاترین نمره زبان این گروه ۲۰ با فراوانی ۷۰ درصد می‌باشد

جدول ۳. مقایسه فراوانی نمرات زبان انگلیسی در دانش‌آموزان فارسی-

زبان و ترک زبان

دانش‌آموزان	نمرات زبان انگلیسی				جمع کل
	۱۶	۱۸	۱۹	۲۰	
ترک زبان	۰	۲	۷	۲۱	۳۰
فارسی زبان	۱	۱	۱۳	۱۵	۳۰
جمع کل	۱	۳	۲۰	۳۶	۶۰

جدول ۴. میانگین و انحراف معیار نمرات زبان در دو گروه دانش‌آموزان فارسی‌زبان و ترک‌زبان

دانش‌آموزان	تعداد	بیشترین نمره	کمترین نمره	میانگین نمره زبان	انحراف معیار	میانگین انحراف استاندارد
ترک زبان	۳۰	۲۰	۱۸	۱۹/۶۳۳۳	۰/۶۱۴۹۵	۰/۱۱۲۲۷
فارسی زبان	۳۰	۲۰	۱۶	۱۹/۳۶۶۷	۰/۸۵۰۲۹	۰/۱۵۵۲۴

بر اساس نتایج جدول شماره ۴ میانگین نمرات زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان از میانگین نمرات دانش‌آموزان فارسی‌زبان به میزان ۳/۰ بیشتر می‌باشد

جدول ۵. آزمون آماری t مستقل بر روی میانگین نمرات دو گروه دانش‌آموزان فارسی‌زبان و ترک‌زبان

آزمون لون برای همگنی واریانس‌ها			آزمون t مستقل			
اختلاف میانگین	سطح معناداری دو دامنه	درجه آزادی	آماره t	سطح معنی‌داری	آماره F	
۰/۲۶۶۶۷	۰/۱۶۹	۵۸	۱/۳۹۲	۰/۳۱۱	۱/۰۴۴	فرض برابری واریانس‌ها
۰/۲۶۶۶۷	۰/۱۷۰	۵۲/۸۲۰	۱/۳۹۲			فرض نابرابری واریانس‌ها

جدول فوق نتایج آزمون آماری t مستقل بر روی میانگین نمرات دو گروه دانش‌آموزان فارسی‌زبان و ترک‌زبان را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج این جدول با وجود برابر نبودن میانگین و انحراف معیار این دو گروه از دانش‌آموزان با توجه به آماره $t=1/392$ اختلاف معناداری بین دو گروه آزمایشی وجود ندارد؛ بنابراین، فرضیه مذکور که عبارت بود از: بین نمره کتبی زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه (فارسی‌زبان و ترکی‌زبان) و یک‌زبانه (فارسی‌زبان) تفاوت مثبت معنادار وجود دارد، مورد تأیید نمی‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

از آنجا که این پژوهش روی دانش‌آموزان مدرسه نمونه انجام گرفته است، سطح نمرات زبان انگلیسی همه دانش‌آموزان بالا می‌باشد و به همین دلیل تفاوت معناداری در نمرات کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان و فارسی‌زبان وجود ندارد؛ اما اگر این پژوهش در مدارس عادی و با سطح نمرات متفاوت انجام گیرد به نظر می‌رسد که تفاوت معناداری در نمره کتبی زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان و فارسی‌زبان وجود داشته باشد. برای تحقیق بیشتر در این زمینه، موضوعات زیر پیشنهاد می‌گردد:

- ۱- مقایسه یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان پسر دو زبانه (فارسی و ترکی) و یک‌زبانه (فارسی).
- ۲- مقایسه یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دو زبانه در سنین و دوره‌های مختلف تحصیلی (ابتدایی و دبیرستان).

نتایج آزمون آماری t مستقل انجام‌شده بر روی میانگین نمرات کتبی زبان انگلیسی در دانش‌آموزان ترک‌زبان نسبت به دانش‌آموزان فارسی‌زبان توسط نرم افزار آماری spss نشان می‌دهد که با وجود برابر نبودن میانگین و انحراف معیار این دو گروه از دانش‌آموزان، با توجه به آماره $t=1/392$ اختلاف مثبت معناداری در نمرات زبان انگلیسی دانش‌آموزان ترک‌زبان و فارسی‌زبان وجود ندارد. همچنان که در ادبیات پژوهش اشاره گردید نتایج بعضی از مطالعات بیانگر آن است که دو زبانه‌ها و یک زبانه‌ها از نظر عملکرد تحصیلی و یادگیری تفاوت معنی‌داری ندارند مانند تحقیقات سیمونز و همکارانش (۱۹۷۲)، الهام پور (۱۳۷۷)، فیاضی و همکاران (۱۳۹۳)؛ بنابراین پژوهش حاضر با پژوهش‌های ذکرشده همسو می‌باشد.

- فیاضی، ع؛ صحراگرد، ر؛ روشن، ب؛ زندی، ب. (۱۳۹۳). مقایسه‌ی دانش زبان انگلیسی دانش‌آموزان دو زبانه‌ی استان خوزستان و دانش‌آموزان یک زبانه‌ی استان فارس در مقطع چهارم متوسطه رویکردی شناختی. مجله‌ی زبان‌شناسی و گویش‌های خراسان دانشگاه فردوسی مشهد، شماره پیاپی ۱۰.

- نجاریان و مکوندی، ب. (۱۳۷۷). مروری بر پیامدهای دوزبانگی. فصلنامه‌ی تعلیم و تربیت، شماره ۵۲.

- نیلی پور، ر. (۱۳۷۷). توانایی دوزبانه شدن کودکان و بزرگسالان. انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز.

- یوحناپی، م.؛ داوری، م. (۱۳۸۳). یادگیری افعال روان-شناختی در زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم/سوم توسط فارسی‌زبانان تک‌زبانه و عرب‌زبانان ایرانی دوزبانه. رساله کارشناسی ارشد، دانشکده زبان خارجی دانشگاه اصفهان.

- یوسفی، ن.؛ سهرابی، ا.؛ اعتمادی، ع.؛ احمدی، س. (۱۳۸۸). مقایسه یادگیری زبان انگلیسی دانش‌آموزان دوزبانه با دانش‌آموزان یک زبانه. فصلنامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی، سال چهارم، شماره ۲.

References:

Larsen, F. & Freeman, D. & Long, M.H. (1997). An introduction to second language a question research. London. Longman.

Arefi, M. (1996). Comparison of Understanding Persian Reading between Turkish and Armenian Children in Orumiyeh, Master thesis, Educational Science college of Tehran University. (Persian)

۳- مقایسه یادگیری بخش‌های مختلف زبان انگلیسی (واژگان، گرامر و ...) در دانش‌آموزان دو زبانه و یک زبانه.

۴- مقایسه یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه (کردی و فارسی) و دو زبانه (ترکی و فارسی).

تشکر و قدردانی

بدین وسیله نویسندگان از مساعدت‌های مسئولین آموزش و پرورش تهران تقدیر و تشکر می‌نمایند. همچنین، از تمامی دانش‌آموزان که در این پژوهش شرکت نمودند؛ کمال تشکر و قدردانی را دارند.

منابع:

- الهام پور، ح. (۱۳۷۷). بررسی رابطه دو زبانگی در دانش‌آموزان ابتدایی ناحیه یک اهواز. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز شماره ۱ و ۲.

- براون، داگلاس، اچ. (۱۹۹۱). اصول یادگیری و تدریس زبان (ترجمه ضیاء حسینی). نشر دانشگاهی.

- پناهی، غ. (۱۳۸۴). بررسی روش نوین در ارتقای انتقال یادگیری از زبان مادری به موقعیتهای مشابه یادگیری واژگان در زبان دوم. رساله کارشناسی ارشد، دانشکده زبان خارجی دانشگاه اصفهان.

- دیناروند، ح. (۱۳۷۲). مقایسه عملکرد و افت تحصیلی دانش‌آموزان دوزبانه و یک زبانه شهر شوش. رساله کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس تهران.

- عارفی، م. (۱۳۷۵). مقایسه فهم خواندن فارسی کودکان دوزبانه ارومیه ترکی زبان با ارمنی زبان. رساله کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

Yousefi, N., Sohrabi, A., Etemadi, A., Ahmadi, s. (2009). Comparison of bilingual students' learning English and monolingual students, *Journal of New Thoughts in Educational Sciences*, fourth year, 2. (Persian).

Larsen, F. & Freeman, D. & Long, M.H. (1997). *An introduction to second language a question research*. London. Longman.

Brown, D. H. (1991). *Principles of language learning and teaching*, Translation, Hosseini, Z. Academic publication.

Dinarvand, H. (1993). Comparison of bilingual and monolingual students' performance and Academic failure in Shoosh, Master thesis, Tarbiyat Modares University. (Persian)

Elhampour, h. (1998). Investigating the Bilingual Relationship in Elementary School Students in Ahvaz Area 1, *Journal of Educational Science and Psychology of Chamran University in Ahvaz*, 1 and 2. (Persian)

Fayazi, A, Sahragard, R, Roshan, B, Zandi, B. (2014). Comparison of English language knowledge of bilingual students in Khuzestan Province and monolingual students in fourth grade of high school in Fars Province, *Journal of Khorasan Linguistics and Dialects*, Ferdowsi University of Mashhad, Series 10. (Persian).

Najarian, Makvandi, B. (1998). An overview of the consequences of bilingualism, *Education Quarterly*, 52 (Persian).

Nilipour, R. (1998). Ability to bilingualize children and adults, *Shahid Chamran University of Ahvaz Publications*

Panahi, gh. (2005). Investigating A new Approach to Promoting the Transition of Learning from the Mother Tongue to Similar vocabulary second language learning situations, Master thesis, Foreign Language college of Isfahan University. (Persian)

Yoohanaee, M., Davari, M. (2004). Learning Psychological Verbs in English as a Second / Third Language by Monolingual Persian and Arab bilingual Iranian speakers, Master thesis, Foreign Language college of Isfahan University (Persian).

COMPARISON OF ENGLISH WRITING SCORES IN BILINGUAL AND MONOLINGUAL STUDENTS

Zahra Arefiyan^{1*}, Parvaneh Dehnadi²

Received: 12 April, 2019 Accepted: 16 June, 2019

Abstract

Background and Objectives: Today, it is rare to find countries where at least a small fraction of the population does not speak two or more languages, currently estimated to be around 4,000 different languages. The purpose of the present study was to compare English learning in bilingual (Persian and Turkish) and monolingual (Persian) students.

Materials and Methods: The present study is a descriptive-analytic and causal-comparative study. The statistical population of this research is the seventh grade female students in district 15 of Tehran. Of the students who were bilingual through Turkish language interviews, 30 were selected using simple random sampling. The English language scores of these students are the mean written scores between their turn and their first turn. 30 other monolingual (Farsi-speaking) students were also selected using the same method (simple random sampling). The English scores of these students were also calculated as the mean between the first and the second time.

Results: The results of independent t-test on the mean scores of English language in Turkish students compared to Farsi students by SPSS software indicate that despite the mean and standard deviation of these two groups of students, According to the $t = 1.392$ statistic, there is no significant positive difference in written English scores of Turkish and Farsi students. Therefore, the research hypothesis was not confirmed.

Discussion and Conclusion: Since this study was conducted on public school students, the English language scores of all students are high and therefore there is a significant difference in written scores of Turkish and Farsi students. But if this study was conducted in regular schools with different grade levels, there would appear to be a significant difference in the written English scores of Turkish and Farsi students.

Key Words: Monolingual, bilingual students, English written score

Address: Tehran, Shahid Binai Public High School, District 15, Tehran, Iran

Tel: +98000000

Email: Zahraarefiyan19@gmail.com

SOURCE: Journal of Cultural Sociology, 2019: 1(1): 13-22

¹ English Language Teacher, Shahid Binai High School, Tehran, District 15, Tehran, Iran (Corresponding Author)

² Principal of Shahid Binai Public Sector District 15, Tehran, Iran.